

Visu šalių proletarių, vienykite!

PO SPALIO VÉLIAVA

LKP Rokiškio rajono k-to ir rajono DŽD Tarybos organas

1955 m. rugsėjo mėn. 22 d., ketvirtadienis • Kaina 15 kp.

Eina nuo 1950 metų

Nr. 76 (512)

KAIMO AGITATORIUS

Garbingas, nelengvas ir atsakingas kaimo agitatorius darbas. Jis reikalauja gerai pažinti Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės politiką, tvirtai žinoti kolūkio ekonomiką, pažinti žmones.

Daugelis rajono kaimo agitatorų savo darbą organizuoja teisinga kryptimi, į kolūktą neigamybą padeda įdiegti naujus darbo metodus, vertingas žemės ūkio kultūras, kurios žymiai pakelia žemės ūkio artelių ekonomiką, pagaustina kolūkiečių darbadienį.

Neatsitiktinai šiemet „Jaunostos gvardijos“ kolūkyje užderėjo gausus kukurūzų derlius. Čia iš kiekvieno hektaro nuimama po 500–600 centros žaliosios masės, kukurūzų burbuolės pasiekė pieninį-vaškinį subrendimą. Dabar žalojų masė silosuoja ma išcementuotas tranšėjas. Jau štai dienai kolūkis turi užraugęs daugiau kaip 3.370 centnerų vertingo siloso. Visa tai kolūkio agitatorų drg. drg. mokytojos Mulvinaitės, kolūkietės Alekstejnės, komjaunuolių Tuskaitės, Micevičiaus tr kolūkio pirmyninko Tamošaičio atsīdavusio atšakinamojo darbo rezultatas.

Gerai agitacinius darbus vystomas visuomeninės gyvulininkystės fermose. Žemės ūkio specialistas drg. Rimkus praveda su gyvulininkėlės darbuotojais pasikalbėjimus gyvulių produktyvumo kėlimo klausimais, numato konkretias priemones sudarinius trūkumų pašalinimui. Pavedamo atšakinamojo darbo rezultate pakilo darbo našumas. Žymiai pakilo pieno primelžimas, o kolūkio melžėjos-pirmūnės drg. drg. Šarkauskaitė, Tuskaitė, Bittinaitė ir kitos iš kiekvienos karvės jau primelžė virš 100 kilogramų pieno. Kolūkyje baigiamas žemėkenčių sėja, sparčiai ruošiamasi gyvulių žemojimui.

Tačiau apie kai kurių kitų kolūkijų agitatorius iš teigiamos pusės kalbėti negallima.

Visiškai agitaciniu žodžiu pastaruoju metu pasigendama „Stalino keliu“ žemės ūkio artelėje. Kai kuriose lauklininkystės brigadose neleisti-nat vilkinama žemėkenčių sė-

ja. Štai, pavyzdžiu, II-oje brigadoje, kur brigadininku dirba drg. Spundzevičius, rugsėjo 20 dienai iš 60 ha pagal planą iepasėta tik 17 hektarų žemėkenčių. Tuo tarpu šloje brigadoje dirbantis agitatorius — bibliotekos vedėja drg. Malalaitė visiškai nesidomi esama padėtimi, nemobilizuoją kolūklečių sekmingam sėjos užbaigimui. Reikia pasakyti, kad tokį faktų kolūkyje labai daug. Siloso kolūkis turi užraugęs vos 600 centnerių, vildutiniškas primelžimas iš kiekvienos karvės nesiekia 900 kg. Yra melžėjų, kurios nuo metų pradžios turi primelžę iš kiekvienos prizlūrtmos karvės iki po 700 kg pteno. Tačiau, jomis visiškai nesidomina. Kolūklio zootechnikas drg. Miksys nepraveda jokio aiškinamojo darbo gyvulininkystės darbuotojų tarpe, retai lankosi fermose. Šiuo klaustimu prieškaistą reikia padaryti kolūkio partinei organizacijai (sekretorius drg. Juškevičiutė), kuri visai apleido politinį darbą kaimo, nenukreipia agitatorių aiškinamajam darbu kolūklečių masėse.

Panašūs faktai yra „Ragelių“, Salomėjos Neries vardo ir kituose rajono kolūkuose. Žemės ūkio specialistas drg. Rimkus praveda su gyvulininkėlės darbuotojais pasikalbėjimus gyvulių produktyvumo kėlimo klausimais, numato konkretias priemones sudarinius trūkumų pašalinimui. Pavedamo atšakinamojo darbo rezultate pakilo darbo našumas. Žymiai pakilo pieno primelžimas, o kolūkio melžėjos-pirmūnės drg. drg. Šarkauskaitė, Tuskaitė, Bittinaitė ir kitos iš kiekvienos karvės jau primelžė virš 100 kilogramų pieno. Kolūkyje baigiamas žemėkenčių sėja, sparčiai ruošiamasi gyvulių žemojimui.

Partinės ir komjaunimo organizacijos turi ruoštį gamybinius agitatorių pasitarimus, kuriuose būtų pasidalinama darbo patirtimi, apibūdinamas geriausių agitatorių darbas. Kolūkijų partinių ir komjaunimo organizacijų uždavinys — sumaniant vadovauti agitatoriams, užtikrinti sekmingą jų darbą, teikti konkretių paramų vietose.

Nauji pionierių namai

AKMENĖ, rugsėjo 19 d. (ELTA). Čia atidaryti pionierių namai. Pradėjo veikti meninės savivertklos būrelis su liudies šokių, valdybos, gimnastikos, akrobatikos, muzikos ir choro sekcijomis. 45 pionieriai dalyvauja sporto

Rygoje statomi
Kolūkiečių namai

Rygoje slalomas 23 aukštų pastatas — Kolūkiečių namai. Baigtu statyti viršutiniai aukštai. Statybininkai baigia dailinių pastato ir jo dviejų sparnų išorinę dalį. Visu spartumu vyksa apdalo darbas žemulinėje pastato zonoje — šoniniuose sparnuose ir keturiuose aukštutinės dalies aukštuoose.

Statybininkai įsipareigojo iki 38-ųjų Didžiojo Spaldo metinių baigti apdalo darbus žemulinėje pastato zonoje — šoniniuose sparnuose ir keturiuose aukštutinės dalies aukštuoose.

(TASS—ELTA).

Šią metų rugsėjo 17 d. seniausiai Maskvos gyventojai Liubovj Valentinovna Pužak sukako 122 metų. Sostinėje ji pragyveno daugiau kaip 80 metų. Nežinanti senyvo amžiaus, Valentinovna išvažiuoja į miesto centro aplankytį pažstamų, pati tvaro savo ūki, valo kambarį, verda, siuva, perka krautuvėse. Dar visai nesceniai — po Didžiojo Tėvynės karo — ji atliko eilę išvykų — lankėsi pas priežiustamus Lenigrade, Minske, Černigove, Priliukose, Brianske, Oriole, Kalinine, Kaliningrade. Per visą savo gyvenimą Liubovj Valentinovna, pagal jos žodžius, niekada jokia liga nesirigo. Jos sveikatos būklė rūpinasi medicinos darbuotojai. Nuotraukoje: Liubovj Valentinovna siuvinėja.

A. Stužino (TASS—ELTA)
nuotrauka.

GRŪDAI IŠ PLĒŠINIŲ

Kokčetavo sritys kolūkių ir tarybinių ūkių laukuose pats derliaus nuėmimas. elevatorius ir paruošų punktus atslysta aplinkėje dešimt milijonų pūdu grūdų, išaugintų naujoste žemėse.

Srities kolūkių ir tarybinių ūkių, dirvonių įsisavinti mo saskaita išplėtę pasėlytų plotus, žymiai padidino grūdų gamybą ir duoda valstybei du su viršum karto daugiau grūdų, negu pernai. Patyzdžiui, Ruzajevkos rajone, kur plėšintuose įkurtą 17 grūdininkystės tarybinių ūkių, bendras grūdų surinkimas viršija 26 milijonus pūdų.

Šie metai įtikinamai parodė, kad Kazachstano plėšinėlai, jei laikomasi pagrindinių agrotechnikos reikalavimų, net sausros sąlygomis gali duoti gausius derlius.

(TASS—ELTA).

Didina cukraus gamybą

Rugsėjo 12 d. Penzos srities cukraus kombinatal pradėjo naują gamybos sezono. Kombinatų kolektyvai, lenktyniaudami TSKP XX suvažlavimo garbel, kovoja, kad duotų šaltai naujajame sezone iš ty pačių gamybinių plotų 576 tūkstančiais pūdų cukraus daugiau, negu pernai. (TASS—ELTA).

ŽIEMINĖS AVIŽOS

KABARDOS ATSR. Su didžiojo gamtos pertvarkytojo I. V. Mičiurino vardu tamprai surišti pasiekimai žemės ūkio mokslo, besivystančio materialistiniuose pagrinduose. Mičiuriniui naujų augalų formų išauginimo metodai su pasisekimu pritaikomi jo pasekėjų. Kūrybingai dirba, išvedant žieminės avižos „Kabardinec“, Kabardos mokslinio — tyrimo instituto direktorius žemės ūkio mokslo kandidatas Kambulatas Nauruzovičius Kerefas. Avižos paprastai neįsilaiko žemos šalčių, todėl visi pagrindiniai šios kultūros masyvai yra vasariniai. Tačiau ir vasariniai avižų pasėliai reikatau atitinkamų gamtinės sąlygų, kurias ne visuomet sudaro Kabardos klimatas.

Rajonuose, kuriuose anksti prasideda sausos ir karštos dienos, vasarinės avižos dalinai žūsta dėl drėgmės trūkumo. Vadovaudamasis mičiurinio mokymo principais, K. N. Kerefas pakeitė augalo gamtinės savybes. Jo žieminės avižos, pasėlios apie simto hektarų ploto žonariuose respublikos ūkioose, davė gerus rezultatus. Vidutinis avižų derlingumas — 26–30 centrių iš hektaro. Rudenį numatoma apseti žieminėmis avižomis apie tūkstantį hektarų. Nuotraukoje: K. N. Kerefas (antras iš dešinės) rodo žemės ūkio ministerijos specialistams bandomuosius žieminių avižų pasėlius.

K. Bogdanovo (TASS) nuotrauka.

SIENINĖS SPAUDOS SKILTYSE

Už kritikos veiksmingumą

"Artojo" kolūkio sienlaikraščio "Tarybinių keliu" redakcija (redaktorius Didžgalvienė), atžymėdama sienlaikraščio skiltyse geriausius kolūkio darbo žmones, plunksnos smaigaliu išvilkdama į viešumą tinginius ir žemės ūkio artelės įstatų laužytojus, daug padeda kolūkio valdybai sprendžiant svarbius gamybinius uždavinius. Štai, paskutiniame numeryje, išleistame atsakingame derliaus valymo ir žemkenčių sėjos laikotarpy, pasirodė straipsnelis „Netrukdyk darbo kitiems“. Jame rašoma apie IV-osios laukininkystės brigados atsilikimo priežastis. Negeriau parašytas straipsnelis „Visas jėgas žemkenčių sėjos užbaigtimui“, kuris pradedamas ir baigiamas laikraštinėmis frazemis.

„... nevisuomet įvykdavo brigadininko užduotis. Pažyžtui, rugsėjo 7 d. grupe kolūkicių susirinko rugių sėjai. Ir tik dėl Riaubos vėlavimosi jie turėjo susitrukdyti keletą valandų. O tokie faktai kolūklio Riaubos darbe nėra vienintelis.“

Taisinga ir aštri kritika pa siekė savo tikslą. Po sienlaikraščio išleidimo kolūkietis Riauba ėmė rimčiau žūrėti į savo darbą artelejė.

Tačiau, tenka pažymeti, panašūs straipsneliai labai retai pasitaiko „Tarybiniu ke-

liu“ sienlaikraščio skiltyse. Dauguma jų parašyti skubotai, be iaklinės medžiagos, remiantis vien buhalteriniu duomenimis.

Pavyzdžiu, straipsnelyje „Derliaus nuėmimas“, kuris užima visą trečdalį sienlaikraščio (Nr. 12), teipasakoma, kad darbuose pirmaja II-oji brigada, o atsilekė – IV-oji brigada, vadovaujama brigadininko K. Balaišio. Ir nei vieno žodžio apie IV-osios laukininkystės brigados atsilikimo priežastis.

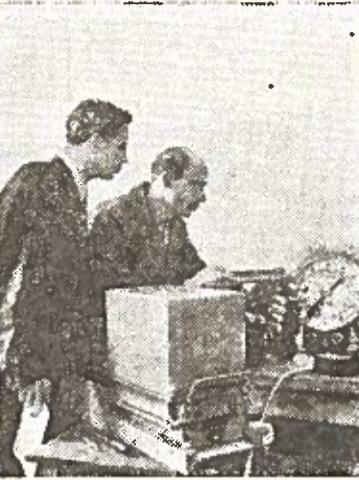
Negeriau parašytas straipsnelis „Visas jėgas žemkenčių sėjos užbaigtimui“, kuris pradedamas ir baigiamas laikraštinėmis frazemis.

Tas rodo, kad sienlaikraščio redakcija dar nevisada reikliai žiuri į laipinamų straipsnelių kokybę ir naudą.

Sienlaikraštyje labai retai pasirodo kartakūros, humoristiniai dalykėliai, kurie alkripija didesnį kolūkicių dėmesį ir tuo pačiu sukelia kritikos veiksmingumą.

Sienlaikraščio redakcija yra taisingame kelyje. Tačiau jai reikia dar drąsiau kelti pasitakančias negeroves kolūkiniam gyvenime, panau doti visas galimas priemones

retai pasitaiko „Tarybiniu ke-

MASKVA. TSRS juodosios metalurgijos Ministerijos Centrinės automatinės laboratorijos inžinieriai, bendradarbiaudami su TSRS Mokslo Akademijos Fizikos instituto mokslininkais, išrado automatinius prietaisus – bekontaktinio metalo storio matavimo mikrometrus. Ių veikimo pagrindą padėta radioaktyvių izotopų spinduliaivimo sugėrimo priklausomybė nuo matuojamojo metalo storio. Nauji mikrometrai plačiai naudojami prie šaltojo valcavimo staklių kai kuriose metalurgijos gamyklose. Jie padėjo žymiai padidinti staklių našumą ir sumažinti broką. Nuotraukoje: inžinierius A. M. Bogatėnas (kalėjė) ir meistras A. P. Orlovas reguliuoja metalo storio matavimo prietaisą prie šaltojo valcavimo staklių.

V. Kunovo (TASS) nuotrauka.

PETRAS MILAKNIS

NUSIGYVENUSI

Ant stato – veidrodis ir peleninė. Dūmėlis rango. Svaigsta net galva, –
Tiek rūpesčių: po akimis –
mėlynas,
O tu raukšlių, o plaukų spūlva?
Išjuokus tuos, kurie tave mylėjo.
Bet kam tu atveri širdies duris.
Ir taip jaunystė nusimėtė vėjais,
Kai tavo metų – žydi moteris...
Tu ją matai, tur būt, salia
praeinant,
Ir glaudžiant kūdikį prie pat
širdies.
Ji per naktis niūniuos mažyliu
dainą,

I lūpas žodži pirmajį ldes,
Idiegs jam mieštę darbui ir Tėvynei.
Nurodys pareigas, kelian išves.
Kai jie pėdas bus ateity įmyne,
O pasakyk, kas liks ten nuo tavęs?
... Tu paskubom svečiams status
nukloj,
Bet ko taip detsia užkviesti svečiai?
Taurelė vyno gerkleje sustoja
Ir staubas atverla akis plati...

PAGERINTI DRAMOS RATELIŲ DARBA

Štai, metais įvykusi rajono meno saviveiklos kolektivų apžiura ir rajoninė Dainų šventė akivaizdžiai parodė, kaip auga ir vystosi saviveiklininkų sajūdis mūsų rajone, kaip mūsų saviveikla darosi vis masiškesne, brėsta meniniu ir idėjinu požiūriu. Didelė parama kultūros darbuotojams, skleidžiant mūsų socialistinį meną liaudies masėse, suteikė vietos intelligentija, ypač mokytojai. Čia norisi atžymėti dr. dr. Šilius, Stružaitę, V. Makutėnaitę ir eilę kitų mokytojų, kurie greta pedagoginio darbo mokykloje rado daug laiko ir ji vertingai sunaudojo ruošiant mokyklų ir kolūklių meno saviveiklos kolektivus Dainų šventei.

Neapstisiujant ties atsiektais laimėjimais, norisi atkreipti dėmesį į tai, kad rajono kultūros darbuotojai, pagrindiniu uždaviniu laikė liaudies šokių, kolūkinių chorų išvystymą, visiškai pamiršo darbą su dramos rateliais. Jeigu rajoniniai kultūros namai ištengė pastatyti vieną kitą stambesnį draminį veikalą ir tuo dalinai patenkino žūrovus, tai kaimo saviveiklos rateliai daugumoje jau kuris laikas nepasiato savo scenoje nei vienos pjesės. O „Tarybų Lietuvos“ ir „Lenino keliu“ kolūklių dramos rateliai, iškovojustų tiesę dalyvauti rajoninėje apžiūroje, pastatymai yra labai žemame sceniniame lygyje. Neretas atvejis mūsų saviveiklininkų darbe, kai scenos „pagrindiniu veikėju“ tampa sufleris.

Meno saviveiklos rateliuose silpnai vedamas auklėjamas darbas, ko išdavoje neretai saviveiklininkai „dėl drąsos“ į sceną eina neblaiviame stovyje.

Didelė kaltė dėl dramos ratelių atsilikimo tenka ir rajoniniams kultūros namams, kurie paslaujuoja laiką mažai kuo padėjo kaimo kultūros darbuotojams.

Šių metų lapkričio – gruodžio mėnesiais numatomą rajoninę dramos ratelių apžiūrą. Jai ruoštis reikia iš anksto. Rajoniniai kultūros namai numato eilę specialių seminarų dramos ratelių vadovams, bus teikiami parama vietoje. Kultūros namų darbuotojai susipažins su ratelių darbo trūkumais, padės juos pašalinti, praves pašnekėsius teatriniu meno, aktorių technikos ir panašiai klausimais, praktiskai prisidės prie saviveiklininkų planų išvendinimo.

Todėl, kas yra svarbtuista, reikia skatinti pačių saviveiklininkų iniciatyvą. Reikalinga mokėti parinkti gerus ir vertingus veikalus, atsižvelgtant į vietines sąlygas ir galimybės, organizuotai praversi jų repeticijas. I pagalbą bibliotekų ir klubų-skaityklų vedėjams čia turi ateiti pirmi komjaunimo organizacijos, vienos mokytojai.

Bendros pastangos turt pakelti dramos ratelių sceninį išpildymo lygi, užtikrinti jų masiškumą.

S. KUZMIENĖ
Rajoninių kultūros namų meno vadovas

MŪSŲ MEDŽIAGOS PĒDSAKAIS

„Po Spalio vėliava“ laikraščio Nr. 73(509) tilpustame straipsnyje „Ar tetsingai elgiamės?“ buvo iškelti atskiri atvejai, kai rajono prekybos taškų darbuotojai pardavinėja paaugliams ir mažamečiams vaikams cigaretės, papirosus

ir alkoholinius gėrtmus.

Kaip praneša rajkoopsajungos valdybos pirmintinkas dr. K. Kinas, faktams pasitvirtinus, visų kooperatyvų vadovams buvo išsiuntinėti šiuo klausimu pakartotini raštiški įspėjimai ir nurodymai.

MUMS RASO

Apsileidės brigadininkas

Socializmo keliu“ kolūkio pavasario darbų tebėra nesuradęs į žiniaraščius ir nepristatytį kolūkio kontorai. Nejausdami brigadininko vadovavimo ir kontrolės, dažniai kolūkicių vėlai išeina į darbą, o kai kurie ir visai nedalyvauja gamyboje. Iki šio laiko brigadoje dar nepradėtas rudeninis arimas, nors tam yra visos galimybės.

Kolūklečiai reikalauja, kad kolūkio valdyba ir jos pirminkas Volkus nedelsiant imtysi veiksmingų priemonių tokiam brigadininko P. Čiučelio apsileidimui pašalinti.

J. Šiaurys

REAKTYVINĖS AVIACIJOS PRADININKAS

(20-osioms K. E. Ciolkovskio mirties metinėms)

Pasaulinėje reaktyvinės technikos kūrimo istorijoje mūsų Tėvynė užima vedančią vietą.

Raketinės ir reaktyvinės technikos istorijoje yra žinomi daugelio mokslininkų vardai, tačiau ryškiausias jų, šiuolaikinės reaktyvinės aviacijos teorijos pradininkas yra genialus mokslininkas-novatorius Konstantinas Eduardovičius Ciolkovskis.

K. E. Ciolkovskis gimė 1857 m. Riazanės gubernijoje, neturtingo daugiavalkio girininko šeimoje. Būdamas kurčias nuo vaikystės, jis negalėjo gauti sistemingo ir visapusiško ištūlinimo. Tačiau stipri valia įveikė šią kliūtį. Visas žintas, pradedant elementariai matematika ir fizika, baigiant aukštąjai matematika ir astronomija, jis įgijo daugelį metų savaran-

ti mašina“. Būdinga, kad daugiau kaip prieš 60 metų genialusis išradėjas pastūlė originalų aptekamos formos lektuvu projekti, išdėstė jo skridimo teoriją, ir paruoše apskaičiavimus. Šis projektas labai artimas dabartiniams lektuvams ir yra vienas pavyzdžių, kaip išradėjas pui kai numatė ateiti.

Nuo antrosios 1890 metų pusės Ciolkovskis ima giliintis į reaktyvinę techniką. Jis sukuria teoriją, kuri jo vardu padarė nemariu. Klasiškame Ciolkovskio darbe „Pasaulio erdvė tyrimas reaktyviniais prietaisais“ pirmą kartą pagsaldinto istorijoje mokslininkai pagrindžiamą raketos skridimo teorija, duodami degalų sunaudojimo apskaičiavimai, siuoloma reaktyvinio variklio schema. Jau tada Ciolkovskis numatė, kad degalai į degtimo kamerą reaktyviname vaiklyje bus paduodami spaudimą.

Mokslininko iškeltojosi idėjos ir jo darbai aukštai buvo įvertinti po Didžiosios

Spalio socialinės revoliucijos. Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės rūpinimasis ir dėmesys suteikė šešiasdešimties metų sulaukusiam K. E. Ciolkovskiui naujų jėgų. Tiktai per vienuolika tarybinės valdžios metų Ciolkovskis parašė tris išleido tiek darbų, kiek per visą savo ankstyvesnią trisdešimties metų mokslinę veiklą. Spręsdamas kosminės raketos, kosminų raketinių traukiniių, reaktyvinio lektuvu ir pusiaureaktyvinio stratoplanu problemas, išradėjas įneša daug naujo, vertingo reaktyvinės technikos vystymą.

Iki paskutinių savo gyvenimo dienų Ciolkovskis ištiki tarpavo mokslui ir žmonijai, kuris savo darbais ir išradėjimais nusipelne didžiausią autoritetą ne tik mūsų šalyje, bet ir tol už jos ribų. Ciolkovskio mokslinis palikimas vis labiau ir labiau praturtinas kitų tarybinių mokslininkų darbais. V. Dovydaitis

šiek tiek pastumti žmoniją į priekį. Iki revolucijos mano svajonė negalejo būti įgyvendinta. Tiktai Spalis pripažino savamokslio darbus, tiktai Tarybų valdžia ir Lenino-Stalino partija suteikė man veiksmingą paramą.

Aš patjau tūlaidės mastų metle, ir tai davė man jėgų testi savo darbą būnant ligonių. Tačiau dabar liga neleidžia man užbaigti pradėto reikalo. Visus savo darbus aviacijos, raketinio skridimo ir tarplanetinio susisiekimo srityje perduodu bolševikų partijai ir Tarybų valdžiai – tikriesiems žmonijos kultūros progreso vadovams. Esu įstikinės, kad jos sėkminges užbaigis tuos darbus...

Tarybinė liaudis su metle prisiemena didžių mokslininkų, kuris savo darbais ir išradėjimais nusipelne didžiausią autoritetą ne tik mūsų šalyje, bet ir tol už jos ribų. Ciolkovskio mokslinis palikimas vis labiau ir labiau praturtinas kitų tarybinių mokslininkų darbais. V. Dovydaitis

LIAUDIES DEMOKRATIJOS ŠALYSE

KINIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. Praeitais metais Anšenio meturgijos kombinate pastatytas naujas klubas. Jis tapo gamyklos kultūrinių gyvenimo centrui. Nuotraukoje: Anšenio kombinato darbininkų ir tarnautojų simfoninis orkestras ruošiasi koncertui.

Sinchua agentūros nuotrauka.

DERLIAUS ŠVENTĖ LENKIOJE

VARŠUVA, IX. 19 d. (TASS). Vakar liaudies Lenkija iškilmingai pažymėjo savo kasmetinę derliaus šventę — „Dožinkę“.

Centrinis šventės punktas buvo iškilmės, jvykusios Varšuvos J. V. Stalino vardo aikštėje priešais Kultūros trūkumo rūmus, kur susirinko dešimtys tūkstančių varšuviečių, o taip pat daugiau kaip 60 tūkstančių valstiečių, atvykusiu iš visų šalies valdžių. Šalyje dabar organizuota daugiau kaip 10 tūkstančių žemdirbystės gamybinių kooperatyvų. Isteigta daugiau kaip 400 mašinų-traktorių stočių.

Valstiečių ir darbininkų kolonus nužygiavo Varšuvos gatvėmis į didžiulį Dešimtmečio stadioną.

Kalbėdamas stadione, valstietis Vaclovas Zemba papasakojo aptie Lenkijos valstiečių laimėjimus kovoje už iškilmės Varšuvos. (ELTA).

žemės ūkio gamybos pakėlimą šalyje.

Po to kalbą pasakė Lenkijos Liaudies Respublikos Ministeriu Tarybos Pirmininkas Juzefas Cirankevičius. Partijos ir vyriausybės vardu jis nuoširdžiai pasveikino darbo valstiečius su švente.

Dabar visoje šalyje svaromas penkmečio plano projektas, toliau pasakė Juzefas Cirankevičius. Penkmečio užduotys numato smarkiai padidinti žemės ūkio gamybą. Tai — sunkios užduotys, ir joms įvykdyti reikės didžiulių valstybės pastangų, visų miesto ir kaimo darbo žmonių pastangų, reikės toliau stiprinti darbininkų ir valstiečių sąjungą. Tik šiu užduočių įvykdymas gali užtikrinti liaudies gyvenimo lygio kilią.

Iki velyvos nakties truko iškilmės Varšuvos. (ELTA).

Pasikalbėjimai gamtos mokslo temomis

G. ARISTOVAS

VISATOS SANDARAS

(Tėsinys. Pr. žiūr. 75 nr.).

Mokslo apie visatą atsira-dimas ir vystymasis

Klausimas apie tai, koks visatos sandaras ir kokia vieta joje užima Žemę, visuomet domino žmoniją. Žvaigždžių padėties danguje stebėjimas turi ne tik mokslinę, bet ir didelę praktinę reikšmę.

Jau prieš daugelį tūkstančių metų žmonės, kad susiorientuotų nepajstamoje vietovėje, naudojosi savo skurdžiomis žinomis apie žvaigždėtą dangą. Iš žvaigždžių padėties jie sužinodavo metų laikų pasikeitimą, kas labai svarbu buvo gyvulininkystės ir žemdirbystės vystymui. Jau senovės klajokliai — mokėjo vedžioti savo bandas ir karavanus „pagal žvaigždės“. Apie Šiaurės žvaigždės buvimą žinojo patys seniausieji mūsų protėviai.

Su bendru kultūros augimu ir ypatingai prekybos su užjūrio šalimis vystymuisi reikėjo tikslėnių žinių apie žvaigždžių danguje išsiesti, teisingo supratimo apie visatos sandarą, tikslaus me-

tų laikų apskaičiavimo, ir mokslinių metodų geografinėi ilgumai ir platumai nustatyti.

Taip iš praktinių visuomenės poreikių gimė ir vystėsi mokslas apie žvaigždes ir žvaigždžių sistemą, mokslas apie dangaus kūnus ir apie įvairius dangaus reiskinius. Taip atsirado astronomija — mokslas apie visatą.

Beveik dviem tūkstantmečių bėgyje buvo plačiai paplitusi Ptolomėjaus pasaulio sistema. Pagal šią sistemą Žemė nejudėdama stovi pasaulio centre, o Saulė ir planetos per amžius nesikeliant juda savo orbitomis aplink Žemę. Pagal ši mokymą visas pasaulis neva apibėžtas erdvėje daugybės nejudančių žvaigždžių.

Nežiūrint to, kad šis mokymas buvo visiškai nepaprastas ir išgalvotas, bažnyčia jį visokeriopai remė. Krikščioniškieji dievo garbinėjai „patobulino“ Ptolomėjaus sistemą, paskelbdami, kad už žvaigždžių neva yra rojus, šventųjų gyvenamojų vieta.

TARPTAUTINĖS TEMOMIS

Naujas indėlis į tarptautinio įtempimo sumažinimą

Maskvoje vykusios nuo rugsėjo 9. d. iki 18 d. Tarybų Sajungos ir Vokietijos Federalinės Respublikos vyriausybinių delegacijų derybos pasibaigė tuo, kad buvo pasicktas susitarimas dėl diplomatinių santykių užmezgimo tarp abiejų šalių. Susitarimai su tuo Maskvoje ir Bonoje (VFR sostinė) bus atidarytos ambasados, ir abi šalys pasikeis ambasadorių rango diplomatiniais atstovais. Derybų išdavoje pasiekta susitarimas įsigalios, kai tik jis bus patvirtintas, iš vienos pusės, TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo, o iš kitos — Vokietijos Federalinės Respublikos vyriausybės ir bundestago (parlamento).

Laiškuose, kuriais pasikeitė TSRS Ministrų Tarybos pirmmininkas N. A. Bulganius ir VFR federalinis kancleris K. Adenaueris, reiškiamas įsitikinimas, kad „normalių santykių tarp Tarybų Sajungos ir Vokietijos Federalinės Respublikos užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją liečiančius nesureguliuotus klausimus ir turės tuo pačiu padėti išspręsti svarbiausią bendranacionalinę vokietių tautos problemą — atkurti Vokietijos demokratinės valstybės vienybę“. Laiškuose reiškiamas įsitikinimas, kad diplomatinių santykių užmezgimas ir vystymas padės išspręsti visą Vokietiją